

Eeva Laul: Elada tuleb hetkes

Eeva Laul on tallinlane. Ta töötab Tallinna 32. Keskkoolis logopeedina juba 20 aastat ning on ka selle kooli vilistlane.

Eeva Laul Norras 2005. aastal.

Erakogu

Millal Te siin, Tallinna 32. Keskkoolis õppisite?

Aastatel 1974-1985. Esimesest klassist kuni üheteistkümnendani, sest minu ajal oli üksteist klassi.

Millises suunas Te olite?

Gümnaasiumis ma õppisin tekstiiliõpetust ja siidimaali. See oli kunstikallakuga õppesuund. Teine pool klassi, enamasti poisid, õppisid joonestamist, inseneritehnika aluseid.

Miks Te just Tallinna 32. Keskkooli õppima tulite?

Sellepärast, et ma elasin siin lähipiirkonnas.

Millised olid kooliajal Teie lemmikaineid?

Mulle meeldis väga kirjandus. Meil oli super kirjandusõpetaja Helju Viires, ta oli väga tark naine ja ütlen ausalt, et ülikoolis, kus meil oli hästi palju eesti keelt ja kirjandust, sain ma väga lihtsalt hakkama. Keskkoolis oli tavaline, et peaaegu igaks päevaks oli mingi kirjand. Mulle see sobis.

Kas Te mäletate, mis üritusi siis koolis korraldati?

Kuna aeg oli teine ja olime Nõukogude Liidu koosseisus, siis oli väga palju poliitilisi üritusi. Me olime oktoobrilapsed, pioneerid ja siis kommunistlikud noored. Aga igasugused klassiõhtud ja diskod, need olid küll, neid ma mäletan ning need olid ülelinnalised. Näiteks diskod. Tol ajal oli kombeks korraldada koolides diskoõhtuid, kuhu tuli siis igalt poolt rahvast kokku ja see oli üks suur möll kooli aulas. Aga mõni aeg hiljem see lõpetati ära, sest masse oli raske ohjata ja üks teinekord juhtus nii mõndagi.

Aga kas Te ise aitasite ka neid üritusi korraldada?

Jah, ma võin tõesti öelda, et olin suur aktivist. Mäletan õpetajate päeva, kus eeskavas ei olnud etteastet, kus ma ei osalenud. See kõik oli lõbus ja tore ning õppimine ei olnud mul ka raske, st ühiskondlik tegevus õppimist ei seganud – jõudsin kõike!

Mul vedas, et kooliajal on mul olnud palju mõttekaaslasi, õpilasi, kellele meeldis üritusi korraldada, koos tegutseda, olla. Neid õpilasi oli oma klassist ja paralleelidest. Parim mõttekaaslane oli aga kindlasti mu pinginaaber Tiina. Mäletan 5. klassi meestepäeva veebruaris, mis on õige nimetusega Nõukogude armee ja sõjalaevastiku aastapäev, kus me tahtsime klassi poistele teha üllatuse ja sidusime kodus kommidest keti. Koolis avastasime, et kõik kommid on puntras koos ja nõõrina neid esitleda oli võimatu. Lõpuks ei jäänud meil muud üle, kui iga poiss tõmbas puntrast nii kuis jaksas. Kel jõudu rohkem, sai ka rohkem komme. Hea idee läks küll nagu kaotsi, aga sellegipoolest oli hästi lõbus.

Mäletan ka 4. klassi ekskursiooni Laulasmaale, kuhu sõitsime liinibussiga. Vabas looduses suures pajas ühiselt oblika-kõrvenõrgesepi keetmist ja söömist, rippisillal kiikumist, õpetaja kodus pannkookide praadimist ja tüdrukute küünte värvimist tol ajal kalli ja haruldase hõbedatäpiliselt küünelakiga.

Mäletan, kuidas me Tiinaga 3. klassis kümnekonna 1. klassi oktoobrilapse juhina väikestele kooli garderoobis Tähekest ette lugesime ja praeguse Sääse raamatukogu asukohal tol ajal olnud soist ala ületasime. Õnneks keegi meie juhtimise all olnud lastest vette ei kukkunud ja pahandust ei tekkinud.

Olen tänulik asjaolule, et mul olid väga head kambajõõmmid, kes minuga koos kõike seda tegid. Praktiliselt polnudki üritust, millest mina oma pinginaabriga kõrvale oleks jäänud.

Need üritused, mida nüüd korraldatakse, kas Te neil ka kohal käite?

Nüüd ma olen natuke tagasi tõmbunud. Käin üritustel valikuliselt. Armastan rohkem omaette olla. Naudin vaikust. Kui tean, et üritust ka filmitakse, siis vaatan seda hiljem meelsasti kodus.

Millised toredad mälestused on Teile veel kooliajast eriti meelde jäänud?

Kindlasti see, et meil oli direktoriks Harri Kelder. Meie kooli eripära: meie koolis oli kelder teisel korrusel, st direktori kabineti asukoht. Siis loomulikult need reeglid ja koolivorm. Me kõik pidime puuvillast sinist pluusi kandma, aga ma mäletan, et mu isa tõi Ida-Saksamaalt helesinise pluusi, mis oli toonilt ja materjalilt teine ning ei sobinud koolivormiks, mistõttu pidin ikka „õigest” materjalist ja „õiget” värvi pluusi kandma. Ehteid ei tohtinud õpilased kanda ning meigitud ei tohtinud nad olla. Seda kontrollis õppealajuhataja hommikuti kooli ukse juures. Kui tarvis, korjati ehted kokku või saadeti kraani alla nägu pesema. Treppidel liikumine käis nii, et üks trepp pool oli üles ja teine pool alla liikumiseks. Trepp, mille kaudu jõuab praegu kõige kiiremini direktori juurde – seda võisid kasutada tol ajal üksnes õpetajad. Vahetunnis jalutati koridoris ringiratast ning seista, nõjatuda seinale või toetuda aknalauale ei tohtinud. Tüüpiline oli, et ringiratast jalutati paarides, vaikselt suheldes või õppides raamatutest eelseisva aine materjale. Tegelikult oli ikka päris karm kord, aga kõik teadsid reegleid ja see ei tekitanud üldiselt probleeme.

Milline Teile kooli lõpetamine oli?

Pidulik aktus ja pealelõunane 11. klassi pidulik lõpetamine kaetud laudadega kooli aulast. Seal suundusime oma klassiga päikesetõusu vaatama. See oli koolilõpetajate tolleaegne traditsioon. Oluline oli, et ei peagi midagi erilist olema. Piisab sellest, et tunned ennast hästi

toredate kaaslaste seas. Ega tol ajal ka võimalusi ei olnud nii nagu praegustel noortel ja kõik see maailm, mis praegu lahti on, aga meile sellest piisas.

Millistes koolides Te veel õppinud olete?

Esimesed üksteist klassi õppisin siin, Tallinna 32. Keskkoolis, aga kõrgharidust käisin Tartu Ülikoolis saamas. Õppisin defektoloogia osakonnas eripedagoogikat ja logopeediat. Hästi põnev õppimisaeg oli, soovitan kõigile! See õppimise aeg oli nii huvitav sellepärast, et õppides saime teadmisi kolmest suurest valdkonnast: pedagoogikast, psühholoogiast ja meditsiinist.

Millest tuli üldse otsus hakata logopeediks või seda õppima minna?

Juba tol ajal ma nägin, et inimesi on niivõrd erinevaid. See huvitas mind, et millest see siis tegelikult põhjustatud on ja et kas ja kuidas saab probleemide korral aidata ning kas üldse on tarvis aidata? Mis on õige ja norm?

Infot eriala kohta lugesin Tartu Ülikooli kogumikust ja nii see mõte tuli. Pean märkima, et pole siiani oma valikut kahetsenud.

Kuidas Te sattusite tagasi Tallinna 32. Keskkooli, seekord siis logopeediks?

Täiesti juhuslikult sattusin oma algklasside õpetaja Aivi Pailiga Mustamäel kokku. Ta teatas, et 32. Keskkoolis vabaneb logopeedi koht ja kas ma ei tahaks tulla. Tulin ja olen jäänud.

Mitu aastat Te siin koolis olete töötanud?

Siin koolis olen ma 1995. aastast. Kokku 20 aastat. Aeg läheb kiiresti ja tegelikult ise seda ei tajugi. Ma ei tunne ennast üldse vanana, seda räägin ka kodus. Tegelikult siin õpilaste keskel ei saagi vanaks jääda. Kui nende silmad säravad, siis nad panevad ka minu silmad särama. Vahel on küll nii, et oled väsinud ja ei jaksa, aga enamus päevi on ikkagi rõõmsad ja toredad. Laste pärast tulen ikka ja jälle rõõmsalt kooli. Mulle meeldivad minu õpilased, mina hoian neid ja ma loodan väga, et nemad ka mind. See on väga suur ja väärt kogemus. Hoolimine – üks meie kooli väärtusi.

Millistel teistel töökohtadel olete töötanud enne siia kooli tulekut?

Ma olen ühe aasta töötanud lasteaias ja tegelikult enne seda, kui ma siia kooli tulin, olin ma Saku Gümnaasiumis logopeed.

Kas Teile meeldib siin koolis õpetada?

Jah. See on öeldud täitsa siiralt. Mulle meeldib see kool, mulle meeldib selle kooli õhustik, mulle meeldivad selle kooli õpetajad. Mulle meeldib juhtkond. See tundub nagu pugemine, aga juhtkond on avatud, uuendusmeelne, mitte liigselt kontrolliv. Õpetajale on jäetud vabadus oma tunni teostamiseks ning see on hea.

Mis Teile logopeedi ameti juures kõige rohkem meeldib?

Kõik lapsed on erinevad, nad on erilised. Mina tahan neid mõista, neile maailma avada. Ainult nemad ise peavad olema avatud ja tahtma – siis saan ma neid aidata.

Mis on siin koolis muutunud sellest ajast, kui Te ise siin käisite?

Suurem avatus ja sõnavabadus. Õpilased on võrdsemad ja nende häält kuulatakse rohkem. Demokraatiat on rohkem. Minu kooliajal oli rohkem autokraatiat ja õpetajate võimu. Kuid muutus on hea, aga demokraatiat peab oskama kasutada. Mitte ära kasutada, vaid selleks peab olema arukas ja tark.

Kas Teil on olnud ka klassikokkutulekuid?

Jah, viimane oli sellel suvel. Klassikokkutulekul oli väga tore üksteist näha. Mina tundsin, nagu oleks kokku saanud õdede ja vendadega. Aga teie, noored, eks te kogete seda ise, et täpselt nii ongi. Ma mõtlen nii, et kui on mõni häda või probleem, siis tegelikult on inimesi, mõtlen klassikaaslast, kes on valmis sind aitama ja toetama. See oli hästi siiras, soe ja südamlük kokkusaamine.

Kas muidu käite ka oma klassikaaslastega läbi?

Tegelikult ei käi, aga mõtlen nende peale küll.

Kas on mõni inimene, kes oli kunagi Teie õpetaja, aga nüüd on kolleeg?

Lea Peterson, kooli geograafiaõpetaja – tema andis ka mulle omal ajal geograafiat. Tore on nentida, et õpetaja Lea Peterson on minuga ühte meelt, et õppima peab nii kaua kuni elad. Eile olime ühel ja samal koolitusel. Tegime paaristööd ja meie mõtted kattusid. Aga tükk aega ma ei suutnud talle sina öelda ning teietasin, aga nüüdseks on rollivahe meie vahelt kadunud. Kanname ühtset vastutust.

Kas Teil on ka mingeid muid plaane tulevikuks, soovite kuskil mujal töötada?

Ma ütleks, et elada tuleb hetkes. Mina naudin praegust hetke ja tegelikult ma ei tea, mis tulevik toob, aga ma olen avatud, ma olen valmis ja ma olen tänulik selle eest, mis mul on ja mis tuleb. Kõik, mis tuleb, on järelikult minu arenguks vajalik. Kuid ma ei tea, mis tulevikus tuleb, mitte keegi ei tea, see on huvitav ja tegelikult ei peagi teadma kõike ette. Aga ma olen valmis ja ootan seda.

Anette Tõnnus, 11D